

Lezingen
voor de
Gregoriusliturgie

Parochie H.H. Eersttronende Apostelen Petrus en Paulus
Deventer
1998

Inhoud

1e Woensdag

Genesis 1:24-2:3
Spreuken 2:1-22

1e Vrijdag

Genesis 2:20-3:20
Spreuken 3:19-33

2e Woensdag

Genesis 4:16-26
Spreuken 5:15-6:3

2e Vrijdag

Genesis 5:32-6:8
Spreuken 6:20-7:1

3e Woensdag

Genesis 7:6-9
Spreuken 9:12-18

3e Vrijdag

Genesis 8:4-21
Spreuken 10:31-11:22

4e Woensdag

Genesis 9:18-10:1
Spreuken 12:2-13:9

4e Vrijdag

Genesis 12:1-7
Spreuken 14:15-26

5e Woensdag

Genesis 17:1-9
Spreuken 15:20-16:9

5e Vrijdag

Genesis 22:1-18
Spreuken 17:17-18:5

6e Woensdag

Genesis 43:26-31; 45:1-16
Spreuken 21:23-22:4

6e Vrijdag

Genesis 49:33-50:26
Spreuken 31:8-31

Grote Woensdag

Exodus 2:11-22
Job 2:1-10

1e Woensdag

Prokimen in de vijfde toon

L. Gij, Heer, bewaar en behoed ons tegen dit

geslacht

Ps. 11

tot in alle eeuwigheid.

- **Red mij, Heer, er is geen heilige meer: de waarheid wordt zeldzaam onder de mensen.**

Lezing uit het boek der Schepping 1:24-2:3

En God zeide: Dat de aarde voortbrengende levende wezens naar hun aard, vee en kruipend gedierte en wild gedierte naar hun aard; en het was alzo. En God maakte het wild gedierte naar zijn aard en het vee naar zijn aard en alles wat op de aardbodem kruipt naar zijn aard. En God zag, dat het goed was.

En God zeide: Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis, opdat zij heersen over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het vee en over de gehele aarde en over al het

kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt. En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar Gods beeld schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen. En God zegende hen en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar en wordt talrijk; vervult de aarde en onderwerpt haar, heerst over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het vee en over de gehele aarde en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt. En God zeide: Zie, ik geef u al het zaaddragend gewas op de gehele aarde en al het geboomte, waaraan zaaddragende vruchten zijn; het zal u tot spijszaden dienen. Maar aan al het gedierte der aarde en al wat op de aarde kruipt, waarin leven is, geef Ik al het groene kruid tot spijszaden en het was also. En God zag alles wat hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de zesde dag.

Alzo werden voltooid de hemel en de aarde en al hun heer. Toen God op de zevende dag het werk voltooid had, dat Hij gemaakt had, rustte Hij op de zevende dag van al het werk, dat Hij gemaakt had. En God zegende de zevende dag en heiligde die, omdat Hij daarop gerust heeft van al het werk, dat God scheppende tot stand had gebracht.

Prokimen in de zesde toon

L. Heer, mijn God,

Ps. 12

zie op mij neer en verhoor mij.

- Heer, hoe lang nog zult Gij mij volkomen
vergeten,
hoe lang nog wendt Gij Uw aangezicht van mij
af?

Zegening met het licht - Grote metanie

Lezing uit het boek der Spreuken

2:1-22

Mijn zoon, indien gij mijn woorden aanneemt
en mijn geboden bij u bewaart,
zodat uw oor de wijsheid opmerkt
en gij uw hart neigt tot de verstandigheid,
ja, indien gij tot het inzicht roept
en tot de verstandigheid uw stem verheft;
indien gij haar zoekt als zilver
en naar haar speurt als naar verborgen schatten,
dan zult gij de vreze des HEREN verstaan
en de kennis Gods vinden.
Want de HERE geeft wijsheid,
uit Zijn mond komen kennis en verstandigheid;

Hij bewaart hulp voor de oprechten,

Hij is een schild voor wie onberispelijk wandelen,
terwijl Hij waakt over de paden van het recht
en de weg zijner gunstgenoten beschermt.

Dan zult gij gerechtigheid en recht verstaan,
ook rechtschapenheid, elke goede weg.

Want de wijsheid zal in uw hart komen
en de kennis zal voor uw ziel liefelijk zijn;

bedachtzaamheid zal over u waken,
verstandigheid zal u behoeden,

om u te redden van de boze weg,

van de man die verkeerde dingen spreekt,
van hen die de rechte paden verlaten,

om op duistere wegen te gaan;

die in kwaaddoen zich verheugen,

juichen over boze draaierijen,

wier paden krom zijn

en die op hun dwaalwegen gaan;

om u te redden van de vreemde vrouw,

van de onbekende die glatte woorden spreekt,

die de echtvriend van haar jeugd verlaat

en het verbond van haar God vergeet;

want haar huis zinkt weg naar de dood,

haar paden voeren naar de schimmen;

niet één van allen die tot haar gaan, keert weder,

en zij bereiken de paden des levens niet;

opdat gij de weg der goeden bewandelt

en de paden der rechtvaardigen bewaart.

Want de oprechten zullen het land bewonen

en de vromen zullen daarin overblijven,

maar de goddelozen zullen uit het land worden
uitgeroeid
en de trouwelozen zullen eruit worden weggerukt.

1e Vrijdag

Prokimen in de vijfde toon

L. Moge de Heer u verhoren

op de dag der beproeving. Ps.19

- **De naam van Jacobs God
beschermme u als een schild.**

Lezing uit het boek der Schepping 2:20-3:20

De mens gaf namen aan al het vee, aan het gevogelte des hemels en aan al het gedierte des velds, maar voor zichzelf vond hij geen hulp, die bij hem paste. Toen deed de HERE God een diepe slaap op de mens vallen; en terwijl deze sliep, nam Hij een van zijn ribben en sloot haar plaats toe met vlees. En de HERE God bouwde de rib, die Hij uit de mens genomen had, tot een vrouw, en hij bracht haar tot de mens. Toen zeide de mens: Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente en

vlees van mijn vlees; deze zal ‘mannin’ heten, omdat zij uit de man genomen is. Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot één vlees zijn. En zij beiden waren naakt, de mens en zijn vrouw, maar zij schaamden zich voor elkander niet.

De slang nu was het listigste van alle dieren des velds, die de HERE God gemaakt had; en zij zeide tot de vrouw: God heeft zeker wel gezegd: Gij zult niet eten van enige boom in de hof? Toen zeide de vrouw tot de slang: Van de vrucht van het geboomte in de hof mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom, die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: Gij zult daarvan niet eten noch die aanraken; anders zult gij sterven. De slang echter zeide tot de vrouw: Gij zult geenszins sterven, maar God weet, dat ten dage, dat gij daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden, en gij als God zult zijn, kennende goed en kwaad. En de vrouw zag, dat de boom goed was om van te eten, en dat hij een lust was voor de ogen, ja, dat de boom begeerlijk was om daardoor verstandig te worden, en zij nam van zijn vrucht en at, en zij gaf ook haar man, die bij haar was, en hij at. Toen werden hun beider ogen geopend, en zij bemerkten, dat zij naakt waren; zij hechtten vijfbladeren aaneen en maakten zich schorten.

Toen zij het geluid van de HERE God hoorden, die in de hof wandelde in de avondkoelte, verborgen de mens en zijn vrouw zich voor de HERE God tussen het geboomte in de hof.

En de HERE God riep de mens tot Zich en zeide tot hem: Waar zijt gij? En hij zeide: Toen ik uw geluid in de hof hoorde, werd ik bevreesd, want ik ben naakt; daarom verborg ik mij. En Hij zeide: Wie heeft u te kennen gegeven, dat gij naakt zijt? Hebt gij van de boom gegeten, waarvan Ik u verboden had te eten? Toen zeide de mens: De vrouw, die Gij aan mijn zijde gesteld hebt, die heeft mij van de boom gegeven en toen heb ik gegeten. Daarop zeide de HERE God tot de vrouw: Wat hebt gij daar gedaan? En de vrouw zeide: De slang heeft mij verleid en toen heb ik gegeten. Daarop zeide de HERE God tot de slang: Omdat gij dit gedaan hebt, zijt gij vervloekt onder al het vee en onder al het gedierte des velds; op uw buik zult gij gaan en stof zult gij eten, zolang gij leeft. En Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad; dit zal u de kop vermorzelen en gij zult het de hiel vermorzelen. Tot de vrouw zeide Hij: Ik zal zeer vermeederen de moeite uwer zwangerschap; met smart zult gij kinderen baren en naar uw man zal uw begeerte uitgaan, en hij zal over u heersen. En tot de mens zeide Hij: Omdat gij naar uw vrouw hebt geluisterd en van de boom gegeten, waarvan Ik u geboden had: Gij zult daarvan niet eten, is de aardbodem om uwentwil vervloekt; al zwoegende zult gij daarvan eten zolang gij leeft, en doornen en distelen zal hij u voortbrengen, en gij zult het gewas des velds eten; in het zweet uws aanschijns zult u brood eten, totdat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren.

En de mens noemde zijn vrouw Eva, omdat zij de moeder van alle levenden is geworden.

Prokimen in de zesde toon

L. Verhef U, o Heer, in uw kracht,

wij zullen met psalmen Uw heerschappij

bezingen.

Ps. 20

- **Heer, in Uw kracht verheugt zich de koning,
hij juicht jubelend over Uw heil.**

Zegening met het licht - Grote metanie

Lezing uit het boek der Spreuken

3:19-33

De HERE heeft door wijsheid de aarde gegrond,
door verstand de hemelen vastgesteld,
door zijn kennis zijn de waterdiepten gekliefd
en druppelen de wolken dauw.

Mijn zoon, laat ze niet wijken uit uw ogen,
bewaar overleg en bedachtzaamheid,
dan zullen zij het leven voor uw ziel zijn,
een sieraad voor uw hals.

Dan zult gij uw weg veilig gaan,
zonder dat uw voet zich stoot.
Indien gij u nederlegt, zult gij niet opschrikken,
maar gij zult u nederleggen en uw slaap zal zoet zijn.
Vrees niet voor plotselinge schrik,
noch voor de ondergang der goddelozen, als hij
komt.

Want de HERE zal uw betrouwen zijn,
Hij zal uw voet bewaren, zodat hij niet gegrepen
wordt.

Onthoud het goed niet aan wie het toekomt,
terwijl het in uw macht is het te doen.

Zeg niet tot uw naaste: Ga heen en kom terug,
morgen zal ik geven - terwijl gij het hebt.

Smeed geen kwaad tegen uw naaste,
terwijl hij in goed vertrouwen met u verkeert.

Twist niet met iemand zonder oorzaak,
indien hij u geen kwaad heeft gedaan.

Wees niet afgunstig op een man van geweld
en verkies geen enkele van zijn wegen,
want de HERE verafschuwt de verkeerde,

maar met de oprechten gaat hij vertrouwelijk om.
De vloek des HEREN is in het huis des goddelozen,
maar de woning der rechtvaardigen zegent Hij.

2e Woensdag

Prokimen in de zesde toon

L. Verblijdt u in de Heer Ps. 31

en juicht, gerechten.

- Zalig zij wier overtredingen zijn vergeven en
wier zonden zijn bedekt;
zalig de man wien de Heer de zonden niet
toerekent, en in wiens mond geen bedrog is.

Lezing uit het boek der Schepping 4:16-26

Toen ging Kaïn weg van het aangezicht des HEREN, en ging wonen in het land Nod, ten oosten van Eden. En Kaïn had gemeenschap met zijn vrouw en zij werd zwanger en baarde Henoch; daarna werd hij de stichter van een stad en hij noemde deze stad naar zijn zoon Henoch. En aan Henoch werd Irad geboren en Irad verwekte Mejuchaël, en Mejuchaël verwekte Metusaël, en Metusaël verwekte Lamech. En Lamech nam zich twee vrouwen; de eerste heette Ada, en de

andere Silla. En Ada baarde Jabal; hij is de vader geworden van hen, die in tenten en bij de kudde wonen. En de naam van zijn broeder was Jubal; hij is de vader geworden van allen, die citer en fluit bespelen. En Silla baarde eveneens, namelijk Tubal-Kain, de vader van de smeden, allen die koper en ijzer bewerken. En de zuster van Tubal-Kain was Naäma.

En Lamech zeide tot zijn vrouwen: Ada en Silla, hoort naar mijn stem; vrouwen van Lamech, neigt uw oor tot mijn rede. Ik sloeg een man dood om mijn wonde, een knaap om mijn striem; want Kain wordt zevenvoudig gewroken, maar Lamech zeven en zeventig maal!

En Adam had weer gemeenschap met zijn vrouw en zij baarde een zoon en gaf hem de naam Set, want, zeide zij, God heeft mij een andere zoon gegeven in plaats van Abel; hem immers heeft Kain gedood. En ook aan Set werd een zoon geboren, en hij noemde hem Enos. Toen begon men de naam des HEREN aan te roepen.

Prokimen in de eerste toon

L. Uw barmhartigheid kome over ons

Ps. 32

zoals wij vertrouwen op U.

- De Heer bemint goedertierenheid en recht, de barmhartigheid des Heren vervult de aarde; door het woord des Heren staan de hemelen vast.

Zegening met het licht - Grote metanie

Lezing uit het boek der Spreuken

5:15-6:3

Drink water uit uw eigen regenbak

en welwater uit uw eigen bomput.

Moeten uw bronnen op straat overstromen,

uw waterbeken op de pleinen?

Zij moeten voor u alleen zijn,

niet voor vreemden nevens u.

Uw bron zij gezegend,

verheug u over de vrouw uwer jeugd:

een liefelijke hinde, een bekoorlijke ree;

laat haar boezem u te allen tijde vreugdedronken maken,

wees bestendig verrukt over haar liefkozingen.

Waarom zoudt gij dan, mijn zoon, afdwalen naar een vreemde,

de boezem van een onbekende omarmen?

Want voor de ogen des HEREN liggen ieders wegen open,

Hij weegt al zijn gangen.

Zijn ongerechtigheden vangen de goddeloze, in de strikken zijner zonde raakt hij vast.

Hij sterft, omdat tucht hem ontbreekt,

door zijn grote dwaasheid verdwaalt hij.

Mijn zoon, indien gij borg zijt geworden voor uw naaste,

voor een vreemde uw handslag hebt gegeven;

als gij verstrikt zijt door de woorden van uw mond, gevangen zijt door de woorden van uw mond –

doe dan toch dit, mijn zoon, en red u,

want gij zijt in de greep van uw naaste gekomen: ga, klamp uw naaste aan en bestorm hem.

2e Vrijdag

P. Laat ons aandachtig zijn!

Vrede aan allen.

L. En met uw geest.

P. Wijsheid!

L. Prokimen in de vierde toon

Uw barmhartigheid en Uw waarheid / Ps. 39

hebben mij altijd gesteund.

- **Ik vertrouwde op de Heer
en Hij heeft mij verhoord.**

P. Wijsheid!

L. Lezing uit het boek der Schepping 5:32-6:8

P. Laat ons aandachtig zijn!

L. Toen Noach vijfhonderd jaar oud geworden was,
verwekte Noach Sem, Cham en Jafet.

Toen de mensen zich op de aarde begonnen te
vermenigvuldigen en hun dochters geboren werden,

zagen de zonen Gods, dat de dochters der mensen schoon waren, en zij namen zich daaruit vrouwen, wie zij maar verkozen. En de HERE zeide: Mijn Geest zal niet altoos in de mens blijven, nu zij zich misgaan hebben; hij is vlees; zijn dagen zullen honderd twintig jaar zijn. De reuzen waren in die dagen op de aarde, en ook daarna, toen de zonen Gods tot de dochters der mensen kwamen, en zij hun kinderen baarden; dit zijn de geweldigen uit de voortijd, mannen van naam.

Toen de HERE zag, dat de boosheid des mensen groot was op de aarde en al wat de overleggingen van zijn hart voortbrachten te allen tijde slechts boos was, berouwde het de HERE, dat Hij de mens op de aarde gemaakt had, en het smartte Hem in Zijn hart. En de HERE zeide: Ik zal de mensen, die Ik geschapen heb, van de aardbodem uitroeien, de mensen zowel als het vee en het kruipend gedierte en het gevogelte des hemels, want het berouwt Mij, dat Ik hen gemaakt heb. Maar Noach vond genade in de ogen des HEREN.

L. Prokimen in de zesde toon

Ik zei: Heer, ontferm U over mij, / Ps. 40

genees mijn ziel.

- **Zalig is Hij,
die de ellendigen en armen ziet.**

P. Wijsheid, staat recht!

Zegening met het licht - Grote metanie

L. Lezing uit het boek der Spreuken 6:20-7:1

P. Laat ons aandachtig zijn!

L. Bewaar, mijn zoon, het gebod van uw vader
en verwerp de onderwijzing van uw moeder niet.

Bind ze bestendig op uw hart,
hang ze om uw hals.

Als gij op weg zijt, moge het u leiden;
als gij u nederlegt, moge het over u waken;
als gij wakker wordt, moge het u toespreken.

Want het gebod is een lamp,
en de onderwijzing een licht,
de vermaningen der tucht zijn een weg ten leven,
om u te bewaren voor de slechte vrouw,
voor de gladde tong der onbekende.

Begeer haar schoonheid niet in uw hart,
laat zij u niet vangen met haar wimpers.

Want ter wille van een hoer
vervalt men tot een schamel stuk brood,
en eens anders vrouw maakt jacht op een kostbaar
leven.

Zal iemand vuur in zijn boezem halen,
zonder dat zijn klederen in brand geraken?

Of zal iemand op gloeiende kolen lopen,
zonder dat zijn voeten verbranden?

Aldus hij, die tot de vrouw van zijn naaste komt;
niemand die haar aanraakt, gaat vrijuit.
Men veracht een dief niet, wanneer hij steelt
om zijn begeerte te bevredigen, als hij honger heeft,
maar betrapt zijnde, moet hij zevenvoudige vergoeding
geven,
al het goed van zijn huis moet hij geven.
Wie overspel pleegt met een vrouw, is verstandeloos;
wie dit doet, richt zichzelf te gronde.
Schade en schande verkrijgt hij,
zijn smaad is onuitwisbaar.
Want jaloesheid is vuurgloed in een man,
hij kent geen mededogen ten dage der wraak;
hij aanvaardt geen enkel zoenmiddel,
en blijft onverbiddelijk, al geeft gij een nog zo groot
geschenk.
Mijn zoon, bewaar mijn redenen
en leg mijn geboden bij u weg.

3e Woensdag

Prokimen in de vierde toon

L. Ik vertrouw op Gods barmhartigheid Ps. 51

in de eeuwigheid en in de eeuwen der eeuwen.

- **Wat beroemt gij u op boosheid, gij machtige in onrecht?**

Heel de dag zint uw tong op ongerechtigheid, tot een vlijmscherp mes slijpt gij uw bedrog.

Lezing uit het boek der Schepping 7:6-9

Noach was zeshonderd jaar oud toen de watervloed over de aarde kwam. En Noach ging met zijn zonen en zijn vrouw en de vrouwen zijner zonen met hem, in de ark vanwege de wateren van de vloed. Van de reine dieren en van de dieren die niet rein waren, van het gevogelte en alles wat op de aarde kruipt, kwamen er twee aan twee tot Noach in de ark, mannetje en wijfje, zoals God Noach geboden had.

de gevangenen van Zijn volk terugvoert.

- **De dwaas zegt in zijn hart: er is geen God; zij zijn verdorven en afstotelijk door ongerechtigheid; er is niemand die goed doet.**

Zegening met het licht - Grote metanie

Lezing uit het boek der Spreuken

9:12-18

Als gij wijs zijt, zijt gij wijs tot uw eigen welzijn,
als gij spot, zult gij dat alleen dragen.
Vrouwe Dwaasheid is luidruchtig,
enkel onverstand, en zij weet niets;
zij zit bij de deur van haar huis
op een zetel op de hoogten der stad
om te nodigen wie op de weg voorbij gaan,
die hun paden recht maken.
Wie onverstandig is, kere zich hierheen;
is iemand verstandeloos, dan zegt zij:
Gestolen water is zoet,
heimelijk gegeten brood is smakelijk.

Maar hij weet niet, dat daar schimmen zijn,
dat haar genodigden zijn in de diepten van het
dodenrijk.

3e Vrijdag

P. Laat ons aandachtig zijn!

Vrede aan allen.

L. En met uw geest.

P. Wijsheid!

L. Prokimen in de vierde toon

L. Schenk hulp in onze nood, / Ps. 59

want ijdel is het heil der mensen.

- **God, Gij hebt ons verstoten en verwoest;
Gij waart vertoornd, maar Gij hebt U over ons
ontfermd.**

P. Laat ons aandachtig zijn!

L. In de zevende maand, op de zeventiende dag der maand, bleef de ark vastzitten op het gebergte van Ararat. En de wateren namen tot de tiende maand gestadig af; in de tiende maand, op de eerste der maand, werden de toppen der bergen zichtbaar.

Na verloop van veertig dagen opende Noach het venster, dat hij in de ark gemaakt had, en hij liet een raaf uit, en deze vloog heen en weer, totdat de wateren van de aarde waren opgedroogd. Daarna liet hij een duif uit om te zien, of de wateren afgenomen waren van de aardbodem. Doch de duif vond geen rustplaats voor het hol van haar voet en keerde tot hem in de ark terug, omdat op de gehele aarde water was, en hij stak zijn hand uit, greep haar en bracht haar tot zich in de ark. Toen wachtte hij nog zeven dagen en hij liet de duif weer uit de ark; tegen de avond kwam de duif weer bij hem en zie, een vers olijfblad was in haar snavel. Hieraan bemerkte Noach, dat de wateren afgenomen waren van de aarde. Voorts wachtte hij nog zeven dagen en hij liet de duif uit, en zij keerde niet weer tot hem terug. In het zeshonderd en eerste jaar, in de eerste maand, op de eerste der maand, waren de wateren opgedroogd van de aarde; daarop verwijderde Noach het luik van de ark, en hij zag uit, en zie, de aardbodem droogde op. In de tweede maand, op de zevenentwintigste dag der maand, was de aarde droog.

En God sprak tot Noach: Ga uit de ark, gij en uw vrouw en uw zonen en de vrouwen uwer zonen met u; doe al het gedierte dat met u is, van al wat leeft: het gevogelte, het vee en al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt, met u uitgaan, opdat zij wemelen op de aarde, en vruchtbaar zijn en talrijk worden op de aarde. Toen ging Noach uit, en zijn zonen en zijn vrouw en de vrouwen zijner zonen met hem. Al het wild gedierte, al het kruipend gedierte en al het gevogelte, alles wat zich op de aarde roert, naar hun geslachten, ging uit de ark. En Noach bouwde een altaar voor de HERE, en hij nam van al het reine vee en van al het reine gevogelte en bracht brandoffers op het altaar. Toen de HERE de liefelijke geur rook, zeide de HERE bij Zichzelf: Ik zal de aardbodem niet weer vervloeken om de mens, omdat het voortbrengsel van des mensen hart boos is van zijn jeugd aan, en Ik zal al wat leeft niet weer slaan, zoals Ik gedaan heb.

L. Prokimen in de zesde toon

L. God, verhoor mijn smeking, / Ps. 60

sla acht op mijn gebed.

**- Uit het diepste der aarde
roep ik tot U.**

P. Wijsheid, staat recht!

Zegening met het licht - Grote metanie

L. Lezing uit het boek der Spreuken 10:31-11:22

P. Laat ons aandachtig zijn!

L. De mond van de rechtvaardige brengt wijsheid
voort,
maar de valse tong wordt verdeeld.
De lippen van de rechtvaardige weten wat welgevallig
is,
maar de mond der goddelozen is enkel valsheid.
Een bedrieglijke weegschaal is de HERE een gruwel,
maar een zuivere weegsteen is Hem welgevallig.
Als overmoed komt, komt schande mee,
maar wijsheid is bij de ootmoedigen.
De rechtschapenheid der oprechten leidt hen,
maar de verkeerde zin der trouwelozen is hun ten
verderve.
Rijkdom baat niet ten dage des toorns,
maar gerechtigheid redt van de dood.
De gerechtigheid van de rechtschapene effent zijn
weg,
maar de goddeloze komt door zijn goddeloosheid ten
val.
De gerechtigheid der oprechten zal hen redden,
maar de trouwelozen worden door hun begeerlijkheid
gevangen.

Bij de dood van een goddeloos mens vergaat de
verwachting,

en het verlangen der boosheid gaat teniet.

De rechtvaardige wordt uit benauwdheid gered,
en dan komt de goddeloze in zijn plaats.

Met de mond stort de godvergetene zijn naaste in het
verderf,

maar door kennis worden de rechtvaardigen gered.

Over de voorspoed der rechtvaardigen verheugt zich
de stad,

bij de ondergang der goddelozen is er gejuich.

In de zegen der oprechten ligt de opkomst der stad,

maar door de mond der goddelozen wordt zij
afgebroken.

Wie zijn naaste veracht, is verstandeloos;

maar een verstandig man zwijgt stil.

4e Woensdag

Prokimen in de vierde toon

L. Gezegend zij de Heer,

Ps. 71

Hij alleen werkt wonderen.

- **God, schenk Uw oordeel aan de koning, Uw rechtvaardigheid aan de koningszoon, om Uw volk rechtvaardig te oordelen, en ook Uw armen in het gericht.**

Lezing uit het boek der Schepping 9:18-10:1

De zonen van Noach, die uit de ark gegaan waren, waren Sem, Cham en Jafet; Cham was de vader van Kanaän. Deze drie waren de zonen van Noach, en uit dezen is de gehele aarde bevolkt.

En Noach werd een landman en plantte een wijngaard. Toen hij van de wijn gedronken had, werd hij dronken en hij ontblootte zich in zijn tent. Toen zag Cham, de vader van Kanaän, zijn vaders naaktheid en hij vertelde het aan zijn beide broeders buiten. Daarop namen Sem en Jafet een mantel, legden die op hun beider schouders, liepen achterwaarts en bedekten hun vaders naaktheid, terwijl hun aangezicht

afgewend was, zodat zij huns vaders naaktheid niet zagen. Toen Noach uit zijn roes ontwaakte en vernam wat zijn jongste zoon hem aangedaan had, zeide hij: Vervloekt zij Kanaän, een knecht der knechten zij hij voor zijn broeders. Voorts zeide hij: Geprezen zij de HERE, de God van Sem, maar Kanaän zij hem tot knecht. God breide Jafet uit, en hij wonen in de tenten van Sem, en Kanaän zij hem tot knecht.

En Noach leefde na de vloed driehonderd vijftig jaar; zo waren al de dagen van Noach negenhonderd vijftig jaar; en hij stierf.

Prokimen in de vierde toon

L. **Het is goed voor mij** Ps. 72

om mij te hechten aan God.

- **Hoe goed is God voor Israël; voor hen die
oprecht zijn van hart;
bijna echter zijn mijn voeten gestruikeld toen ik
de vrede zag van de zondaars.**

Lezing uit het boek der Spreuken 12:2-13:9

De goede verkrijgt welgevallen van de HERE,
maar een man met slinkse streken veroordeelt Hij.

Geen mens blijft staande door goddeloosheid,
maar de wortel der rechtvaardigen is niet te
verwrikken.

Een degelijke vrouw is de kroon van haar man,
maar als bederf in zijn gebeente is zij, die beschaamd
doet staan.

De overleggingen der rechtvaardigen zijn recht,
de voornemens der goddelozen zijn bedriegerij.

De woorden der goddelozen loeren op bloed,
maar de mond der oprechten redt hen uit.

De goddelozen worden omvergeworpen en zijn niet
meer,

maar het huis der rechtvaardigen blijft in stand.

Naar de mate van zijn verstand wordt een man
geprezen,

maar een verkeerde van hart komt in verachting.

Het is beter onaanzienlijk te zijn en een knecht te
hebben,

dan zich groot voor te doen bij broodgebrek.

De rechtvaardige weet wat toekomt aan zijn vee,

maar de barmhartigheid der goddelozen is wreed.

Wie zijn akker bewerkt, zal zich met brood
verzadigen;

maar wie ijdele dingen najaagt, is verstandeloos.

De goddeloze begeert de vangst van boze dingen,
maar de wortel der rechtvaardigen geeft vrucht.
In de overtreding der lippen ligt een boze valstrik,
maar de rechtvaardige ontkomt aan de benauwdheid.
Van de vrucht zijns monds wordt iemand met het
goede verzadigd;

wat eens mensen handen volbrengen, keert weder tot
hem.

De weg van de dwaas is recht in zijn ogen,
maar wie raad luistert, is wijs.

Een dwaas maakt zijn ergernis aanstonds bekend,
maar een schrandere bedekt de smaad.

Wie waarheid spreekt, deelt mee wat recht is,
maar een leugenachtig getuige bedrog.

Er zijn er, wier gepraat werkt als dolksteken,
maar de tong der wijzen brengt genezing aan.

Een waarachtige lip bestaat voor altijd,
maar een leugenachtige tong slechts voor een
ogenblik.

Bedrog is in het hart van wie kwaad smeden,
maar voor wie tot vrede raden, is er vreugde.

De rechtvaardige zal generlei onheil treffen,
maar de goddelozen zijn vol van rampspoed.

Leugenlippen zijn de HERE een gruwel,
maar wie trouw handelen, zijn hem welgevallig.

Een schrandere mens houdt zijn kennis voor zich,
maar het hart der zotten verkondigt dwaasheid.

De hand der vlijtigen zal heersen,

maar traagheid voert tot dienstbaarheid.

Kommer in het hart van de mens buigt het neder,
maar een goed woord verblijdt het.

De rechtvaardige onderkent wie hem kwaad wil doen,
maar de weg der goddelozen doet hen dwalen.
De trage zal zijn wild niet vangen,
maar een kostbare have is het deel van de vlijtige.
Op het pad der gerechtigheid is leven,
maar de weg der zonde voert ten dode.
Een wijs zoon laat zich tuchtigen door zijn vader,
maar een spotter luistert niet naar berisping.
Van de vrucht zijns monds zal iemand het goede eten,
maar de begeerte der trouwelozen gaat uit naar
geweld.
Wie zijn mond in toom houdt, bewaart zijn leven;
wie zijn lippen openspert, hem wacht het verdriet.
De ziel van de luiaard is begerig, maar tevergeefs,
doch de ziel van de vlijtigen wordt overvloedig
verkwikt.
De rechtvaardige haat leugentaal,
maar de goddeloze maakt zich gehaat en wordt te
schande.
Gerechtigheid bewaart de onberispelijken van wandel,
maar goddeloosheid stort de zondaren in het verderf.
Sommigen stellen zich rijk aan,
terwijl zij in het geheel niets hebben;
anderen houden zich arm bij veel bezit.
Het losgeld voor iemands leven is zijn rijkdom,
maar de arme krijgt geen bedreiging te horen.
Het licht der rechtvaardigen brandt blijde,
maar de lamp der goddelozen wordt uitgeblust.

4e Vrijdag

Prokimen in de vierde toon

L. Gij zetelt op de cherubijnen, Ps. 79

verschijn ons in Uw heerlijkheid.

- **Luister, Herder van Israël, die Jozef leidt als een kudde:
wek op Uw macht en kom om ons te verlossen.**

Lezing uit het boek der Schepping 12:1-7

De HERE nu zeide tot Abram: Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis naar het land, dat Ik u wijzen zal; Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden.

Toen ging Abram, zoals de HERE tot hem gesproken had, en Lot ging met hem; en Abram was vijfenzeventig jaar oud, toen hij uit Haran trok. Abram nu nam zijn vrouw Sarai en Lot, zijns broeders zoon, en al hun have die zij verworven hadden, en de lieden die zij in Haran verkregen hadden, en zij trokken uit

om te gaan naar het land Kanaän, en zij kwamen in het land Kanaän. En Abram trok het land door tot de plek bij Sichem, tot de terebint More; en de Kanaänieten waren toen in het land,

Toen verscheen de HERE aan Abram en zeide: Aan uw nageslacht zal ik dit land geven. En hij bouwde daar een altaar voor de HERE, die hem verschenen was.

Prokimen in de tweede toon

L. Juicht voor God, Ps. 80

want Hij is onze helper.

- Hefte een psalm aan en slaat de pauken, het lieflijk psalter en de harp, blaast de bazuin, de feestbazuin van de nieuwe maan.

Zegening met het licht - Grote metanie

Lezing uit het boek der Spreuken 14:15-26

De onverstandige gelooft elk woord,
maar de schranderere geeft acht op zijn gang.

De wijze vrees en wijkt af van het kwaad,
maar de dwaas gaat zich te buiten en voelt zich toch
veilig.

Wie spoedig toornig is, begaat dwaasheid,
en een man met slinkse streken wordt gehaat.

De onverstandigen krijgen dwaasheid als hun deel,
maar de schranderen worden gekroond met kennis.

De bozen moeten neerbuigen voor de goeden,
en de goddelozen bij de poorten van de
rechtvaardige.

Zelfs door zijn naaste wordt de arme gehaat,
de vrienden van de rijke zijn vele.

Wie zijn naaste veracht, zondigt;

maar welzalgig hij, die zich ontfermt over ellendigen.

Zullen de bewerkers van het kwade niet dwalen?

Doch liefde en trouw zijn voor de bewerkers van het
goede.

In alle moeitevolle arbeid zal voordeel zijn,

maar het gepraat der lippen leidt enkel tot gebrek.

De kroon der wijzen is hun rijkdom;

de dwaasheid der zotten blijft dwaasheid.

Een betrouwbaar getuige is een redder van levens,

maar wie leugens blaast, is een en al bedrog.

In de vreze des HEREN ligt sterke gerustheid,

zelfs voor zijn zonen is er een schuilplaats.

5e Woensdag

Prokimen in de vierde toon

L. Een wrekende God is de Heer: Ps. 93

de God Die straft heeft gesproken.

- **Verhef U, Gij Die de aarde oordeelt, geef vergelding aan de hoogmoedige; hoe lang nog, Heer, zullen de zondaars zich beroemen?**

Lezing uit het boek der Schepping 17:1-9

Toen Abram negen en negentig jaar oud was, verscheen de HERE aan Abram en zeide tot hem: Ik ben God, de Almachtige, wandel voor mijn aangezicht, en wees onberispelijk; Ik zal mijn verbond tussen Mij en u stellen, en u uitermate talrijk maken. Toen wierp Abram zich op zijn aangezicht en God sprak tot hem: Wat Mij aangaat, zie, Mijn verbond is met u, en gij zult de vader van een menigte volken worden; en gij zult niet meer Abram genoemd worden, maar uw naam zal zijn Abraham, omdat Ik u tot een vader van een menigte volken gesteld heb. Ik zal u uitermate vruchtbaar maken en u tot volken stellen, en koningen

zullen uit u voortkomen. Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en u en uw nageslacht in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u en uw nageslacht tot een God te zijn. Ik zal aan u en uw nageslacht het land, waarin gij als vreemdeling vertoeft, het ganse land Kanaän, tot een altoosdurende bezitting geven, en Ik zal hun tot een God zijn.

Voorts zeide God tot Abraham: En wat u aangaat, gij zult mijn verbond houden, gij en uw nageslacht, in hun geslachten.

Prokimen in de zesde toon

L. Zingt voor de Heer een nieuw lied, Ps. 95

zingt tot de Heer, gehele aarde.

- Zingt voor Hem en zegent Zijn naam, verkondigt onder de heidenen Zijn heerlijkheid, onder alle volkeren Zijn wonderdaden.

Zegening met het licht - Grote metanie

Lezing uit het boek der Spreuken 15:20-16:9

Een wijs zoon verheugt de vader,
maar een dwaas van een mens veracht zijn moeder.

Dwaasheid is vreugde voor de verstandeloze,
maar een man van verstand houdt de rechte weg.
Plannen mislukken bij gebrek aan overleg,
maar door de veelheid van raadgevers komt iets tot
stand.
Iemand heeft vreugde, als hij een gepast antwoord
geeft,
en hoe goed is een woord op zijn tijd!
Het pad des levens gaat voor de verstandige opwaarts,
opdat hij ontwijkte het dodenrijk beneden.
Het huis der hoogmoedigen breekt de HERE af,
maar hij maakt de grensmaal der weduwe vast.
De plannen van de boze zijn de HERE een gruwel,
maar lieflijke woorden zijn rein.
Wie hunkert naar onrechtmatige winst, vernielt zijn
eigen huis;
maar wie geschenken haat, zal leven.
Het hart van de rechtvaardige overweegt wat hij zal
antwoorden,
maar de mond van goddelozen stort boosheden uit.
Ver is de HERE van de goddelozen,
maar het gebed van de rechtvaardigen hoort Hij.
Vriendelijk stralende ogen verheugen het hart;
een goede tijding verkwikt het gebeente.
Het oor dat luistert naar de terechtwijzing die ten leven
is,
zal vertoeven te midden der wijzen.
Wie de tucht in de wind slaat, veracht zijn leven;
maar wie naar terechtwijzing luistert, verkrijgt
verstand.

De vreze des HEREN voedt op tot wijsheid,
en ootmoed gaat vooraf aan de eer.
De mens heeft overleggingen des harten,
maar het antwoord der tong is van de HERE.
Al iemands wegen zijn rein in zijn ogen,
maar de HERE toetst de geesten.
Beveel de HERE uw werken,
dan zullen uw voornemens gelukken.
De HERE heeft alles gemaakt voor zijn doel,
ja, zelfs de goddeloze voor de dag des kwaads.
Iedere hooghartige is de HERE een gruwel,
voorwaar, hij blijft niet ongestraft.
Door liefde en trouw wordt de ongerechtigheid
verzoend,
door de vreze des HEREN wijkt men van het kwaad.
Als iemands wegen de HERE behagen,
doet Hij zelfs diens vijanden vrede met hem maken.
Beter een weinig met gerechtigheid,
dan grote inkomsten met onrecht.
Het hart des mensen overdenkt zijn weg,
maar de HERE bestiert zijn gang.

5e Vrijdag

Prokimen in de vierde toon

L. Vol ontferming en barmhartig is de Heer, Ps. 102

grootmoedig en vol erbarmen.

- **Zegen, mijn ziel, de Heer
en al wat in mij is, zegen Zijn heilige Naam.**

Lezing uit het boek der Schepping 22:1-18

Hierna gebeurde het, dat God Abraham op de proef stelde. Hij zeide tot hem: Abraham, en deze zeide: Hier ben ik. En Hij zeide: Neem toch uw zoon, uw enige, die gij liefhebt, Isaäk, en ga naar het land Moria, en offer hem daar tot een brandoffer op een der bergen, die Ik u noemen zal. Toen stond Abraham des morgens vroeg op, zadelde zijn ezel, en nam twee van zijn knechten met zich, benevens zijn zoon Isaäk; hij kloofde hout voor een brandoffer, begaf zich op weg en ging naar de plaats, die God hem genoemd had. Toen Abraham op de derde dag zijn ogen opsloeg, zag hij die plaats in de verte. En Abraham zeide tot zijn knechten: Blijft gij hier met de ezel, terwijl ik en de jongen daarginds heengaan; wanneer we hebben

aangebeden, zullen wij tot u terugkeren. Toen nam Abraham het hout voor het brandoffer, legde het op zijn zoon Isaäk, en nam vuur en een mes met zich mede. Zo gingen die beiden tezamen. Toen sprak Isaäk tot zijn vader Abraham en zeide: Mij vader, en deze zeide: Hier ben ik, mijn zoon. En hij zeide: Hier is het vuur en het hout, maar waar is het lam ten brandoffer? En Abraham zeide: God zal Zichzelf voorzien van een lam ten brandoffer, mijn zoon. Zo gingen die beiden tezamen.

Toen zij aan de plaats die God hem genoemd had, gekomen waren, bouwde Abraham daar een altaar, schikte het hout, bond zijn zoon Isaäk en legde hem op het altaar boven op het hout. Daarop strekte Abraham zijn hand uit en nam het mes om zijn zoon te slachten. Maar de Engel des HEREN riep tot hem van de hemel en zeide: Abraham, Abraham! En hij zeide: Hier ben ik. En Hij zeide: Strek uw hand niet uit naar de jongen en doe hem niets, want nu weet Ik, dat gij godvrezend zijt, en uw zoon, uw enige, Mij niet hebt onthouden. Toen sloeg Abraham zijn ogen op en daar zag hij een ram achter zich, met zijn horens verward in het struikgewas. En Abraham ging en nam de ram en offerde hem ten brandoffer in plaats van zijn zoon. En Abraham noemde die plaats: De HERE zal er in voorzien; waarom nog heden gezegd wordt: Op de berg des HEREN zal er in voorzien worden. Toen riep de Engel des HEREN ten tweeden male van de hemel tot Abraham en zeide: Ik zweer bij Mijzelf, luidt het woord des HEREN; omdat gij dit gedaan hebt, en uw zoon, uw enige, Mij niet onthouden hebt, zal Ik u

rijklijk zegenen, en uw nageslacht zeer talrijk maken, als de sterren des hemels en als het zand aan de oever der zee, en uw nageslacht zal de poort zijner vijanden in bezit nemen. En met uw nageslacht zullen alle volken der aarde gezegend worden, omdat gij naar Mijn stem gehoord hebt.

Prokimen in de vierde toon

L. **Hoe groot zijn Uw werken, o Heer,** Ps. 103

Gij hebt alles met wijsheid gemaakt.

- **Zegen, mijn ziel, de Heer;
Heer mijn God, Gij zijt onnoemelijk groot.**

Zegening met het licht - Grote metanie

Lezing uit het boek der Spreuken 17:17-18:5

Een vriend heeft te allen tijde lief,
maar een broeder wordt voor de nood geboren.
Een verstandeloos mens is hij, die handslag geeft,
die zich borg stelt voor zijn naaste.
Wie twist liefheeft, heeft overtreding lief;
wie een grote mond heeft, zoekt verderf.

De verkeerde van hart vindt geen geluk,
de valse van tong valt in het ongeluk..
Wie een zot verwekt, die wordt het tot kwelling,
de vader van een dwaas zal zich niet verheugen.
Een vrolijk hart bevordert de genezing,
maar een verslagen geest doet het gebeente
verdorren.

De goddeloze neemt een geschenk uit de buidel aan,
om de paden van het recht te buigen.

De verstandige heeft de wijsheid voor ogen,
maar de ogen van een dwaas dwalen tot het einde der
aarde.

Een dwaas zoon is zijn vader een ergernis.
en een verdriet voor wie hem baarde.

Een rechtvaardige te beboeten is reeds verkeerd,
onbehoorlijk is het een edele te slaan.

De verstandige houdt zijn woorden in,
de man van inzicht is bezonnen.

Zelfs een dwaas die zwijgt, gaat door voor wijs;
als hij zijn lippen gesloten houdt, voor verstandig.

De eenzelvige zoekt zijn eigen begeerte,
hij barst los tegen al wat verstandig is.

Een dwaas scheidt geen behagen in inzicht,
maar hierin, dat zijn hart zich bloot geeft.

Waar de goddeloze komt, komt ook verachting,
en met schande komt smaad.

De woorden van iemands mond zijn diepe wateren,
een bruisende beek, een bron van wijsheid.

Het is verkeerd de goddeloze voor te trekken
en de rechtvaardige in het gericht weg te duwen.

6e Woensdag

Prokimen in de vierde toon

L. **Ik wil de Heer welgevallig zijn** Ps. 114

in het land der levenden.

- **Ik heb Hem lief, want de Heer verhoort de stem van mijn smeking;
Hij heeft Zijn oor naar mij geneigd, in al mijn dagen wil ik Hem aanroepen.**

Lezing uit het boek der Schepping43:26-31; 45:1-16

Toen Jozef het huis binnengekomen was, brachten zij het geschenk dat zij bij zich hadden, bij hem binnen en zij bogen zich voor hem ter aarde. Daarop vroeg hij hen naar hun welstand en zeide: is het wèl met uw oude vader, over wie gij gesproken hebt? Leeft hij nog? En zij zeiden: Het is wèl met uw knecht, onze vader; hij leeft nog. Daarop knielden zij en bogen zich neer. Toen hij zijn ogen opsloeg, zag hij zijn broeder Benjamin, de zoon zijner moeder, en zeide: Is dit uw jongste broeder, over wie gij tot mij gesproken hebt? En hij zeide: God zij u genadig, mijn zoon. Toen haastte Jozef zich weg, want zijn hart ging in

ontroering uit naar zijn broeder, en hij zocht gelegenheid om te wenen; hij trad een kamer binnen en weende daar. Daarna wies hij zijn gelaat en trad naar buiten, bedwong zichzelf en zeide: Dient het maal op.

Toen kon Jozef zich niet langer bedwingen voor allen die bij hem stonden, en hij riep: Laat allen van mij weggaan. En daar stond niemand bij hem, toen Jozef zich aan zijn broeders bekend maakte. Daarop brak hij uit in luid geweën, zodat de Egyptenaren en Farao's huis het hoorden. En Jozef zeide tot zijn broeders: Ik ben Jozef; leeft mijn vader nog? Doch zijn broeders konden hem niet antwoorden, want zij deinsden van schrik voor hem terug. Toen zeide Jozef tot zijn broeders: Komt toch naderbij. Daarop naderden zij. En hij zeide: Ik ben uw broeder Jozef, die gij naar Egypte verkocht hebt. Maar weest nu niet verdrietig en ziet er niet zo ontsteld uit, omdat gij mij hierheen verkocht hebt, want om u in het leven te houden heeft God mij voor u uit gezonden. Want reeds twee jaren is er hongersnood geweest in dit land en er komen nog vijf jaren, waarin niet geploegd of geoogst zal worden. Daarom heeft God mij voor u uit gezonden om u een voortbestaan te verzekeren op aarde, en om voor u een groot aantal geredden in het leven te behouden. Dus zijt gij het niet, die mij hierheen gezonden hebt, maar God; Hij heeft mij gesteld tot Farao's vader en tot heer over geheel zijn huis en tot heerser in het gehele land Egypte. Trekt haastig naar mijn vader en zegt tot hem: Zo zegt uw zoon Jozef: God heeft mij gesteld tot heer over geheel

Egypte, komt tot mij, draal niet. Gij zult in het land Gosen wonen en gij zult dicht bij mij zijn, gij en uw kinderen en uw kindskinderen, uw kleinvee en uw runderen en al wat gij hebt. En ik zal daar voor u zorgen – want er zal nog vijf jaar hongersnood zijn – opdat gij niet verarmt, gij, noch uw huis, noch iemand van de uwen. En zie, uw eigen ogen en die van mijn broeder Benjamin zien, dat het mijn mond is, die tot u spreekt. Vertelt dan aan mijn vader al de heerlijkheid die ik in Egypte bezit, en alles wat gij gezien hebt, en brengt mijn vader haastig hierheen. Toen viel hij zijn broeder Benjamin om de hals en weende, en Benjamin weende aan zijn hals. En hij kuste al zijn broeders hartelijk en weende, hen omhelzende. Daarna eerst spraken zijn broeders met hem.

Toen het gerucht in Farao's huis vernomen werd, dat Jozefs broeders waren gekomen, was dit Farao en zijn dienaren aangenaam.

Prokimen in de vierde toon

L. **Ik zal de Heer mijn geloften inlossen** Ps. 115

ten aanschouwen van heel Zijn volk.

- **Ik geloof, ook al heb ik gesproken toen ik ten uiterste was vernederd; in mijn verbijstering had ik gezegd: elke mens is een leugenaar.**

Zegening met het licht - Grote metanie

Lezing uit het boek der Spreuken 21:23-22:4

Wie zijn mond en zijn tong bewaakt,
bewaart zichzelf voor benauwdheden.
Een overmoedige en vermetelee heet spotter,
hij, die handelt in mateloze overmoed.
De begeerte van de lui aard brengt hem ten dode,
want zijn handen weigeren te werken.
De begeerigheid begeert de ganse dag,
maar de rechtvaardige geeft en houdt niet terug.
Het offer der goddelozen is een gruwel,
hoeveel te meer, als hij het met boze bedoeling
brengt.
Een leugenachtig getuige zal omkomen,
maar een man die luistert, zal zegevierend spreken.

De goddeloze zet een onbeschaamd gezicht,
maar de oprechte, hij geeft vastheid aan zijn wandel.
Er is geen wijsheid en geen verstand,
geen raad is er tegenover de HERE.
Het paard wordt opgetuigd tegen de dag van de strijd,
maar de zege is van de HERE.
Een goede naam is verkieslijker dan veel rijkdom,
gunst is beter dan zilver en goud.
Rijken en armen ontmoeten elkander,
hun aller Maker is de HERE.
De schrandere ziet het onheil en bergt zich,
maar de onverstandigen gaan hun gang en moeten
boeten.
Het loon van ootmoed – vreze des HEREN –
is rijkdom, eer en leven.

6e Vrijdag

Prokimen in de zesde toon

L. **Onze hulp is in de naam des Heren,** Ps. 123

die gemaakt heeft hemel en aarde.

- **Ware de Heer niet met ons geweest,
zo spreke Israël.**

Toen Jakob geëindigd had zijn zonen bevelen te geven, trok hij zijn voeten terug op het bed en gaf de geest, en hij werd tot zijn voorgeslacht vergaderd.

Toen wierp Jozef zich op zijns vaders aangezicht en hij beweede hem en kuste hem. En Jozef gebood zijn dienaren, de geneesheren, zijn vader te balsemen; en de geneesheren balsemden Israël. Dit duurde bij hem veertig dagen, want zo lang duren de dagen van het balsemen, en de Egyptenaren beweedden hem zeventig dagen. En toen de dagen dat men hem beweedde voorbijgegaan waren, sprak Jozef tot het huis van Farao: Indien ik uw genegenheid gewonnen heb, spreek het ten aanhoren van Farao: mijn vader heeft mij doen zweren: zie, ik sterf; in mijn graf, dat ik mij in het land Kanaän uitgehouwen heb, daar moet gij mij begraven. Nu dan, laat mij toch heentrekken, opdat ik mijn vader begrave, en dan zal ik terugkeren. Daarop zeide Farao: Trek heen en begraaf uw vader, zoals hij u heeft doen zweren. Toen trok Jozef heen om zijn vader te begraven, en met hem trokken alle dienaren van Farao, de oudsten van zijn huis, en al de oudsten van het land Egypte, benevens het gehele huis van Jozef, zijn broeders en het huis zijns vaders; alleen hun kleine kinderen, hun schapen en hun runderen lieten zij in het land Gosen achter. Ook trokken met hem zowel wagens als ruiters, zodat de stoet geweldig groot was. En toen zij gekomen waren bij de Doornendorsvloer aan de overzijde van de Jordaan, hielden zij daar een grote en zeer plechtige rouwklacht, en hij liet

over zijn vader zeven dagen rouw bedrijven. Toen de inwoners van het land, de Kanaänieten, de rouw op de Doornen-dorsvloer zagen, zeiden zij: Dit is een zware rouw der Egyptenaren; daarom gaf men daaraan de naam Abel-Misraïm, dat aan de overzijde van de Jordaan ligt.

En zijn zonen deden met hem zoals hij hun geboden had. Zijn zonen vervoerden hem naar het land Kanaän, en zij begroeven hem in de spelonk van het veld van Makpela, welk veld, tegenover Mamre gelegen, Abraham tot een eigen grafstede had gekocht van de Hethiet Efron. Na zijn vader begraven te hebben, keerde Jozef naar Egypte terug, hij en zijn broeders en allen die waren meegegaan om zijn vader te begraven.

Toen Jozefs broeders zagen dat hun vader gestorven was, zeiden zij: Als Jozef zich nu maar niet op ons gaat wreken en ons ten volle al het kwaad vergeldt, dat wij hem hebben aangedaan. Daarom zonden zij Jozef deze boodschap: Uw vader heeft vóór zijn sterven geboden: zo moet gij tot Jozef zeggen: och, vergeef toch de overtreding uwer broeders en hun zonde, want zij hebben u kwaad aangedaan. Nu dan, vergeef toch de overtreding der dienaren van de God uws vaders. En Jozef weende, toen men zo tot hem sprak. Ook kwamen zijn broeders zelf, wierpen zich voor hem neer en zeiden: Zie, wij zijn u tot slaven. Maar Jozef zeide tot hen: Vreest niet, want ben ik in Gods plaats? Gij hebt wel kwaad tegen mij gedacht, maar God heeft dat ten goede gedacht, ten einde te doen zoals heden het geval is: een groot volk in het

leven te behouden. Vreest dus niet, ik zal u onderhouden en ook uw kinderen. Zo troostte hij hen en sprak tot hun hart.

En Jozef bleef in Egypte wonen, hij en zijns vaders huis; en Jozef leefde honderd en tien jaar. En Jozef zag van Efraïm het derde geslacht; ook de kinderen van Makir, de zoon van Manasse, werden op Jozefs knieën geboren. En Jozef zeide tot zijn broeders: Ik ga sterven; God zal zeker naar u omzien dan zult gij mijn gebeente van hier meevoeren. En Jozef stierf, honderd en tien jaar oud, en men balseemde hem, en hij werd in een kist gelegd, in Egypte.

Prokimen in de vierde toon

L. Wie op de Heer vertrouwen zijn als Ps. 124
de berg Sion,

die niet wankelt, maar voor altoos blijft.

- **De staf der goddelozen zal de Heer niet laten
rusten
op het lot der rechtvaardigen.**

Lezing uit het boek der Spreuken

31:8-31

Doe uw mond open ten bate van de stomme,
ten behoeve van het recht van allen die wegwijnen;
open uw mond, oordeel rechtvaardig,
verschaf de verdrukte een nooddriftige recht.
Een degelijke huisvrouw, wie zal haar vinden?
Haar waarde gaat koralen ver te boven.
Op haar vertrouwt het hart van haar man,
het zal hem aan voordeel niet ontbreken.
Zij doet hem goed en geen kwaad,
al de dagen van haar leven.
Zij is bezig met wol en vlas
en werkt met vaardige handen.
Zij is als de schepen van de koopman
en haalt van verre haar spijs.
Zij staat op als het nog nacht is,
zij geeft haar huis het voedsel, haar dienstmaagden
haar deel.
Zint zij op een akker, dan verwerft zij die,
van de verdienste van haar handen plant zij een
wijngaard.
Zij omgordt haar lendenen met kracht
en versterkt haar armen.
Zij bemerkt dat haar koophandel gedijt,
des nachts gaat haar lamp niet uit.
Zij grijpt met haar handen het spinrokken
en haar handen houden de weefspoel.

Haar hand breidt zij uit naar de ellendige,
haar handen strekt zij uit naar de nooddrufte.
Zij vrees de sneeuw niet voor haar gezin,
want haar ganse gezin is in scharlaken gekleed.
Zij maakt voor zich tapijten;
van fijn linnen en rood purper is haar gewaad.
Haar man is bekend in de poorten,
als hij nederzit te midden van de oudsten des lands.
Zij maakt linnen kleding en verkoopt die;
aan de koopman levert zij gordels.
Kracht en luister is haar gewaad,
de komende dag lacht zij toe.
Met wijsheid opent zij haar mond,
vriendelijke onderwijzing ligt op haar tong.
Zij houdt toezicht op de gang van haar huishouding,
het brood der traagheid eet zij niet.
Haar zonen staan op en prijzen haar gelukkig,
ook haar man roemt haar:
Vele dochters gedragen zich wakker,
maar gij overtreft haar alle!
Bedrieglijk is de bevalligheid en ijdel de schoonheid,
maar een vrouw die de HERE vrees, die is te prijzen.
Geeft haar van de vrucht harer handen,
dat haar daden haar roemen in de poorten!

Grote Woensdag

Prokimen in de vierde toon

L. Belijdt de God des hemels Ps. 135

want eeuwig is Zijn barmhartigheid.

- Belijdt de God der goden,
want eeuwig is Zijn barmhartigheid.

Lezing uit het boek der Uittocht 2:11-23

In die tijd, toen Mozes groot geworden was, ging hij uit tot zijn broeders en lette op hun dwangarbeid; toen zag hij, hoe een Egyptenaar een Hebreër, iemand van zijn broeders, sloeg. Hij keek naar alle kanten, en toen hij zag dat er niemand was, sloeg hij de Egyptenaar dood en verborg hem in het zand.

Toen hij op een andere dag uitging, zie, daar waren twee Hebreeuwse mannen aan het vechten, en hij zeide tot de schuldige: Waarom slaat gij uw naaste? Deze echter zeide: Wie heeft u tot overste en rechter over ons aangesteld? Denkt gij soms mij te doden, zoals gij de Egyptenaar gedood hebt? Daarop werd Mozes bevreesd, want hij dacht: Voorwaar, de zaak is bekend geworden. Toen Farao van deze zaak hoorde,

trachtte hij Mozes te doden, maar Mozes vluchtte voor Farao en zocht verblijf in het land Midjan.

Daar zat hij neer bij een bron. De priester van Midjan nu had zeven dochters; zij kwamen juist water putten en vulden de drinkbakken om de kudde van haar vader te drenken. Er kwamen echter herders, die haar verjoegen, maar Mozes stond op en kwam haar te hulp en drenkte haar kudde. Toen zij bij haar vader Rehuël gekomen waren, zeide deze: Waarom zijt gij vandaag zo spoedig terug? Zij antwoordden: Een Egyptenaar heeft ons geholpen tegen de herders en bovendien volop voor ons geput en de kudde gedrenkt. Hij zeide tot zijn dochters: En waar is hij? Waarom hebt gij die man achtergelaten? Nodigt hem ten eten. En Mozes bewilligde erin bij de man te blijven, en deze gaf zijn dochter Sippora aan Mozes. Zij baarde een zoon en hij noemde hem Gersom, want, zeide hij: ik ben een vreemdeling geworden in een vreemd land.

Prokimen in de vierde toon

L. Heer, Uw barmhartigheid is eeuwig, Ps. 137

versmaad niet het werk Uwer handen.

- **Ik wil U belijden, Heer, uit heel mijn hart;
voor het aanschijn der Engelen zing ik een psalm
voor U.**

Lezing uit het boek Job

2:1-10

Op zekere dag kwamen de zonen Gods om zich voor de HERE te stellen, en onder hen kwam ook de satan om zich voor de HERE te stellen. En de HERE zeide tot de satan: Vanwaar komt gij? En de satan antwoordde de HERE: Van een zwerftocht over de aarde, die ik doorkruist heb. Toen zeide de HERE tot de satan: Hebt gij ook acht geslagen op mijn knecht Job? Want niemand op aarde is als hij, zó vroom en oprecht, godvrezend en wijkende van het kwaad. En nog volhardt hij in zijn vroomheid, hoewel gij Mij tegen hem heb opgezet om hem, zonder oorzaak, in het verderf te storten. Maar de satan antwoordde de HERE: Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven. Strek daarentegen uw hand uit en tast zijn gebeente en zijn vlees aan – of hij U dan niet openlijk zal vaarwel zeggen! En de HERE zeide tot de satan: Zie, hij zij in uw macht; alleen, spaar zijn leven. Toen ging de satan van des HEREN aangezicht heen, en sloeg Job met boze zweren, van zijn voetzool af tot zijn hoofdschedel toe. En hij nam een potscherf om zich daarmee te krabben, terwijl hij neerzat in de as.

Toen zeide zijn vrouw tot hem: Volhardt gij nog in uw vroomheid? Zeg God vaarwel en sterf! Maar hij zeide tot haar: Zoals een zottin spreekt, spreekt ook gij; zouden wij het goede van God aannemen en het

kwade niet? In dit alles zondigde Job met zijn lippen
niet.

Samengesteld in 1998 door Irina Rempt en Elizabeth van der Voort
voor de Orthodoxe Parochie van de H.H. Eersttronende Apostelen
Petrus en Paulus te Deventer

Bijbeltekst: Nieuwe vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap
1980

Lettertype: 13 op 14 punts TrueType Times New Roman

Opgemaakt in Word 2.0 voor Windows